

Гончаренко І. Г.
доцент кафедри фінансів
Черкаський державний технологічний університет
м. Черкаси, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Наявний розвиток страхування в Україні обумовлює необхідність постійного відстеження тенденцій та виявлення особливостей функціонування даної сфери фінансової системи держави, що має важливе значення для ефективного функціонування не тільки економіки, а й всього суспільства, його соціального добробуту та рівня захищеності від реалізації негативних подій.

Світовий досвід показує, що страхові компанії можуть акумулювати фінансові ресурси у декілька разів більше, ніж середні комерційні банки. Однак це відбувається тільки за певних економічних умов при високому рівні розвитку фінансового і, передусім, фондового ринку, при зростанні добробуту населення. Саме останній фактор, а також формування умов для збільшення прибутковості діяльності підприємств, формують передумови для розвитку страхового ринку.

Страховий ринок є важливою ланкою в системі фінансового посередництва у багатьох промислово розвинутих країнах. У більшості таких країн світу страхові компанії за розміром загальних активів знаходяться на другому місці після банківських інституцій. Зокрема, співвідношення активів страхового ринку до ВВП у Великобританії складає - 93,5%, у США - 40,2%, Японії - 62,9%, Франції - 63,0%, Німеччині - 41,5%, в Україні ж цей показник становить лише 4,2% . Згадана п'ятірка країн є лідерами й за обсягами зібраних страхових премій. Тільки на США приходиться близько одної третини світового обсягу страхових зборів, а разом ця п'ятірка забезпечує 70% цих внесків.

У розвинутих країнах в останні роки суттєво посилилася конкуренція між банківським і страховим бізнесом. В першу чергу, це стосується страхування життя, яке в останні десятиріччя все більше використовується в якості накопичувального фінансового інструмента. Його перевагою є те, що, на відміну

від депозитних вкладів, договори страхування укладаються на значний термін, котрий у декілька разів перевищує термін розміщення строкових депозитів. Завдяки цьому страхові компанії мають можливість вкладення коштів у довгострокові цінні папери, що дозволяє значно підвищити дохідність фінансових інвестицій. Окрім того, договори страхування передбачають ще й надання страхового захисту клієнтам.

Серед фахівців страхової галузі України важко знайти того, хто б не погодився з необхідністю змін та не підтримав би думку про те, що ринок потребує єдиної стратегії розвитку. Учасники ринку наголошують на необхідності реорганізації регулятора, що призведе до змін у роботі страховиків, і виході на новий рівень діяльності всього ринку страхових та інших небанківських фінансових послуг. Власне, в цьому напрямку здійснюються певні кроки. Профільний комітет Верховної Ради спільно з представниками об'єднань страховиків підготували нову редакцію законопроекту про страхування; планується, що найближчим часом вона буде внесена до парламенту. За його словами, новий закон розроблений у зв'язку з «необхідністю адаптувати законодавство України у сфері страхування до законодавства Європейського Союзу».

Страховикам слід брати активну участь у вдосконаленні профільного законодавства. А вивчення досвіду реформування страхового сектору європейських країн дасть змогу не повторювати чужі помилки, а також ефективно впроваджувати нові страхові продукти, безболісно (наскільки це можливо) адаптуватися до європейського законодавства.

Література:

1. Фурман В. М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку: Монографія / В. М. Фурман. - К.: Наукова думка, 2006. - 334 с.;
2. Страхование в Украине: Страховой портал. - Режим доступу: <http://www.forinsurer.com>.